

LIETUVA

NR. 21 (982) S. PAULO — BRASIL — 1967 M. GEGUŽĖS — MAIO D. — 26 XIX METAI

Plačiajame Pasaulyje

PALESTINA — EGİPTAS

Nepaprastai įsitempę politiniai santykiai tarp Izraelio ir Egipto valstybių. Tai įvyko dėl Sirijos, kurią, kaip Egipto vyriausybė sako, Izraelis rengiasi užpulti. O tada Egipto diktatorius Nasseris, kurs dedasi visų arabų globėju ir gynėju, pareikalavo Jungtines Tautas ištraukti taikos priežiūros kariuomenę iš Gazos ruožo, ir ten tuojau sutraukė savo kariuomenę ir graso bet kurią akimirką pradėti karą, jei tik žydai paleistų kokį šūvį Sirijos pusėn.

Gegužės 22 d. Nasseris uždraudė Izraelio laivams plaukioti Akabos įlanka kuri yra vienintelis jūros kelias iš žydų uosto Eilat per Raudonąją Jūrą į visus pasaulio vandenius. Nasseris ne tik uždraudė žydams ta įlanka naudotis, bet neleisiantis nė vienam ir kitam kraštui laivui plaukti jei jis vežtų prekes į žemę, ar iš Izraelio.

Visi šiti faktai taip įtempė žydų ir kaimynų arabų santykius, jog yra pavojus karui kilti.

JUNGTINĖS TAUTOS

J. T. pirmininkas U Thant pirmadienį paskubom išskrido į Egiptą tartis su Nasseriu ir kaip nors neprileisti prie karo. Bet didžiųjų Vakarų spaudos laikraštinių nuomone pats U Thant esąs kaltas dėl padėties įsielektrėnimo, kad jis sutikęs ištraukti taiką dabojančią JT kariuomenę iš Gazos ruožo, ta kariuomenę kaip tik neleido nei žydams, nei egiptiečiams prie vieno kito prieiti ir pradėti peštis. Dabar JT kariuomenę ištraukus, aršieji priešai sustojo akis į akį.

VATKANAS

Šv. Tėvas, kalbėdamas žmonių miniai šv. Petro aikštėje apgailėstavo ir atvirai pasmerkė tuos agitatorius, kurie kelia demonstracijas neva už taiką, o iš tiesų kursto žmones prieš taiką. Taip daro Italijos ir kitų kraštų komunistai.

SOV RUSIJA ir KOM. KINIJA pareiškė remsiančios Egipto Nasserio karą prieš žydus, jei toks karas kiltų.

Š AMERIKOS politikai mano, jog Nasseris neturi teisės uždaryti Akaba įlankos, nes tai esą tarptautiniai vandens, kurie turi būti atviri visų kraštų laivams.

IZRAELIS

Žydų valstybė vargiai galės sutikti su jos jūrų uosto uždarymu. Tokiu būdu Izraelio laivai ir visas kraštas būtų atkirsti nuo pasaulinės prekybos. Žydai yra versti vėrdami ginklu prasiskinti saukėlią į jūras ir sumobilizavo savo kariuomenę. Nasseris to tik ir laukia. O kadangi nė viena iš daugelio arabų valstybių nepripažįsta žydų sukurtos valstybės, alestinoje, ir visą laiką, nė kiek ne sislėpdami skelbė ir skelbia ją sunaikinsią, nes žydai, girdi, atėmę arabų žemes, tai prasidėjus karui nors su viena arabų valstybe, gana tikra, jog ištrauks į ją ir kitos.

KAS TIKRAI RŪPI?

Viso to triukšmo ir įtemp-

tos padėties gilioji priežastis nėra pirmoj vietoj žydų pavojus arabams. Bet visų akys ryte ryja arabų kraštuose esančius milžiniškus žibalų aliejaus išteklius. Nuo seno tą žibalą išnaudoja amerikiečiai, anglai, olandai. Jo geidžia ir Sovietų Rusija, ir ypač Nasseris ir kiti kraštai. Žibalas yra ne tik didžiausio pelno šaltinis, bet ir milžiniškos jėgos. Ir dėl tų neapsakomai didelių lobių gali susiimti didžiosios pasaulio jėgos. Todėl karo galimybė yra labai didelė.

PALESTINOS ARABŲ įvykiai nustelbė net Vietnamo karą, kur tebeina kruvinos kovos. Kinija pasiskelbė tučtuoju išeisianti karą prieš Š. Ameriką, jei tik komunistų valdomasis S. Vietnamas su tiktu baigti karą ar jei Pietų Vietnamo kariuomenė su sąjungininkais įsiveržtų Šiaurės Vietnamo teritorijon.

Mūsų Laiškas

Jo Ekscelencija Prezidentui Costa e Silva

(VERTINAS)

Gegužės 15 dieną 16.30 valandą J. Prezidentui Estų, Latvių ir Lietuvių delegacija įteikė tokį raštą-memorandumą:

Ekscelencija,

Kaip visiems yra žinoma, trys Pabalčio kraštai — Estija, Latvija ir Lietuva — buvusios nepriklausomos, gerai gyvuojančios ir visų laisvojo pasaulio tautų pripažintos respublikos, šiuo metu yra pavergtos Sovietų Sąjungos, jų suverenumas pažeistas ir joms jėga primesta komunistinė valdžia.

Šitie šimtmečius savą istoriją, kultūrą bei privilegijotą geografinę padėtį turėję kraštai, keletą kartų prarado savo nepriklausomybę, galimų kaimynų įveikti, bet visa da jiems pasisekė atgauti laisvę, nes tautų istorijoje anksčiau ar vėliau teisingumas ima viršų ir diktatoriai bei jėga tesiremiamieji režimai išnyksta.

Po I Pasaulinio karo laisvę atgavusios estų, latvių ir lietuvių tautos turėjo progą įrodyti savo kūrybinį pajėgumą, sukurdamos pažangias, demokratiškas ir pavyzdingas valstybes kurios buvo pripažintos ir priimtos visų tautų šeimon, kaip Tautų Sąjungos nariai.

Kaip tikrai Brazilija ištikina savo demokratiškai dvasiai ir priglaudžianti silpnuosius bei prisilėgtuosius, maloniai priėmė mūsų kraštų pa-

bėgėlius ir per 20 metų pa laikė draugiškus bei diplomatinius ryšius su Estija, Latvija ir Lietuva, kurias tremtyje atstovavo jų vadai bei teisėtas diplomatinės įstaigos.

Gyvename tokiu laikotarpiu kuriame pasaulinis nusistatymas reikalauja laisvės ir teisių pačioms apsispręsti visoms tautoms ir yra sukurta apsiprasti su faktu kad tas pats nusistatymas leidžia nušluoti nuo pasaulio žemėlapiu minėtų tautų kraštus, kurie įrodė savo sugebėjimus gyventi nepriklausomi ir kurie niekada nepasidavė ir nepasiduos rusų komunistų priešpauddai.

Jūsų Ekscelencijos vyriausybė skelbia solidarizuojanti su Afrikos kontinento tautų laisvės troškimais ir geidžiant padaryti galą kolonializmui bei rasizmui, kad to galio sulauktų ir sovietinis kolonializmas!

Šitame svetingame krašte turime skaitlingas kolonijas, ypač S. Paulo valstijoje, kur vien lietuvių priskaitoma tarp 28–30 tūkstančių. Tos kolonijos turi daug kultūrinio, labdaros bei religinio pobūdžio organizacijų. Tos kolonijos bei organizacijos kelia gyvą balsą už savo pavergtus tautiečius ir visada patyrė paramos ir pagalbos iš savo atstovų prie Brazilijos vyriausybės, ypač po sovietų okupacijos, kai vienintelė teisinė pagalba beliko šitose atstovybė

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvos diplomatinės šefas p. St. Lozoraitis praneša, kad mirus įgaliotam ministeriui Dr. Frikui Mejeriui, Brazilijos lietuviams konsularinius patarnavimus (pasai, įvairūs liudijimai ir k.) laikinai atliks Lietuvos pasiuntinybė Urugvajuje. Jos adresas yra:

Legacion de Lituania
Ciudad de Paris 5836
Montevideo, Uruguay

se bei konsulatuose.

Suprantama, jog nė vienas pabaltietis nenori būti laikomas Sovietų Sąjungos piliečiu ir pasiduoti komunizmui, aršiam priešui krikščioniškos civilizacijos, kurią minėtos Rytinės Europos tautos prisimė.

Mūsų kolonijos entuziastingai ir džiaugsmingai drauge džiaugėsi, kad pergalinga Brazilijos revoliucija pačiose šaknyse nukirto tos pačios nelaimės grėsmę kuri paskandino vargė jų broius tėvynėje ir nors kukliai prisidėjo prie «Ouro para o bem do Brasil» vėjais, tuomi parodydamos savo dėkingumą tiems vyrams, kurie pasuko mūsų adop tuotą tėvynę Braziliją nauja kryptimi.

Atsimenant visa tai, kas čia pasakyta, pabaltiečių kolonijos, atstovaujamos savo organizacijų pasinaudoja laisve prašyti Jūsų Ekscelenciją, iš naujo peržiūrėti ir iširti Pabalčio tautų atstovybių reikala, atšaukti buvusio prezidento Dr. Janio Quadros aktą, kuriuo ji pasukė diplomatinę ir konsularinę Pabalčio veiklą, ir atstatyti tuos ryšius, kurie buvo Jungtinių Brazilijos

Valstybių vyriausybės su minėtų kraštų vyriausybėmis bei jų teisėtais atstovais tremtyje.

Taip pat naudojames laisve paminėti ir tą faktą, kad tas nelaimingasis eks prezidento aktas yra vienas iš daugelio, kuriuos Revoliucija pasmerkė, todėl jo atšaukimas būtų tikrai atstatymas «de facto» esančios (tų kraštų) padėties, nes «de jure» Brazilija nieko dar nepripažino Pabalčio tautų pavergimo.

Pasitikėdami dideliu teisingumo jausmu ir giliu supratimu taip gyvai parodomu įvairiuose Jūsų Ekscelencijos pasisakymuose. Pone Prezident, mes jaučiamės turį teisę palaikyti savo viltį, jog mūsų prašymas susilauks garbingo Jūsų Ekscelencijos dėmesio ir bus išspręstas mūsų naudai.

Teikities Ekscelencija priimti mūsų didžiausios pagarbos pareiškimą.

Pabalčio tautų «Pro Justiça» komiteto įgaliotiniai
Pres. Pastor A. Mekss
Secr. Kap. J. Čiuvinškas

Anglijos Ambasadoriui prie Jungtinių Tautų Naujorke LORDUI CARADON

E TAI, LATVIAI R LIETUVIAI PASIUNTĖ TOKĮ PROTESTĄ

Ekscelencija!

«Šių metų vasario 13 dieną po pasitarimų Didžiosios Britanijos ministerio pirmininko Mr Harold Wilson su USSR ministrų tarybos prezidentu Aleksej N Kosyginu abiejų vardu paduotas spaudai viešas pareiškimas nurodė, jog esąs surastas pagrindas Anglijos bei Sovietų Sąjungos bendradarbiavimui ir vienu bei kitu skolų išlyginimui.

Britų spauda rašo jog už sienų reikalų ministeris Mr George Brown vyksias Maskvon gegužės 19 dieną tenai pabaigti pirmuosius pasitarimus. Ta pati spauda įvairiai aiškina diskusijose paliestus klausimus, kurių du sukėlė baimės visiems trijų Pabalčio respublikų piliečiams, kurie buvo pratę laikyti Britų tautą ir jų vyriausybę savo politinės nepriklausomybės bei teritorijos neliečiamumo reikalavimų svarbiausiais palaikytojais. Juk Pabalčio tautos buvo Sovietų Sąjungos neteisėtai užpultos ir užimtos. Tiedu, baimę keliantys faktai yra šie:

1. Oficialus pareiškimas

pabrėžia jog abi pusės yra pasirėngusios «pripažinti tautinės nepriklausomybės ir suverenumo principus» ir «savo abipusį bendradarbiavimą grįsti suverenumo lygybės bei teritorijų neliečiamybe». Kitais žodžiais žodžiais tariant, ponas Kosyginas bando įkalbėti Britanijos vyriausybę priimti ir pripažinti kaip galutines ir teisėtas dabartines Sovietų Sąjungos sienas ir tokiu būdu pripažinti «de jure» Pabalčio tautų okupaciją.

2. Britanijos spauda patvirtina jog Sovietų reikalavimai Didžiajai Britanijai esą trijų Pabalčio valstybių dar prieš 1940 metus Britanijoje padetam turtui paimti. Britanijos vyriausybė su tuo iš dalies suinkanti tuo būdu, kad tuos indėlius paimanti kaip dalinį ar visišką atlyginimą už Anglijos piliečių ir įmonių prarastą nuosavybę Sovietų Sąjungai neteisėtai užgrobus tuos kraštus 1940 metais.

Žemiau pasirašę įvairių Pa

(pabaiga 6 pusl.)

Drąsiai galima sakyti, jog niekada anksčiau mūsų tautos istorijoje neturėjome tiek daug mokymų vyrų ir moterų profesoriaujančių kultūringame vakarų pasaulyje! Vienas kitas pasitaikydavo, bet retas, ir dažnai nebuvo net žinoma, kad jis lietuvis.

Šia nesimu išskaičiuoti visus iki vieno mūsų mokslo žmones dirbančius Europos, Amerikos, Kanados aukštojo mokyklose. Bet štai keletas pavyzdžių:

Vokietijoje žinomiausi profesoriai tai dr. A. Maceina dėstęs filosofiją ir Z. Ivinskis istoriją.

Romoje, Popiežiaus universitete «Gregorianume» nuo pat karo galo dėsto istoriją T. K. Rabikauskas S. J. ir T. A. Liūma, S. J. asketinę bei mistinę teologiją.

Š. Amerikoje: p. M. Gimbutienė dėsto istoriją Los Angeles universitete; dr. A. Sužielis dėstęs psichologiją Katalikų universitete Washingtone; dr. A. Liulevičius Čikagoje dėsto aukštąją matematiką.

Nežinau tiksliai kuriuose universitetuose, bet profesoriauja pane.ės daktarės Skrupskelytė, Ciplijauskaitė, dr. Vanda Sruogienė, dr. Kavolis, Pensilvanijos universitete virš 20 metų dėsto mūsų kalbininkų pažiba prof. A. Salys.

Naujorke, Fordham universitete nuolat dėsto dr. Vasys, kun. Jaškevičius, menininkas Jonynas ir t. t.

Jauniausioji karta įeina mokytojais į valdžios bei privačias gimnazijas ir kolegijas.

O kiek mūsų gydytojų nusišlovė garbingą varbą Amerikos ligoninėse ir visuomenėje!

Kanadoje žinomiausias yra prof. Paplauskas, dėsto Toronte yra išleidęs keletą žymių veikalų.

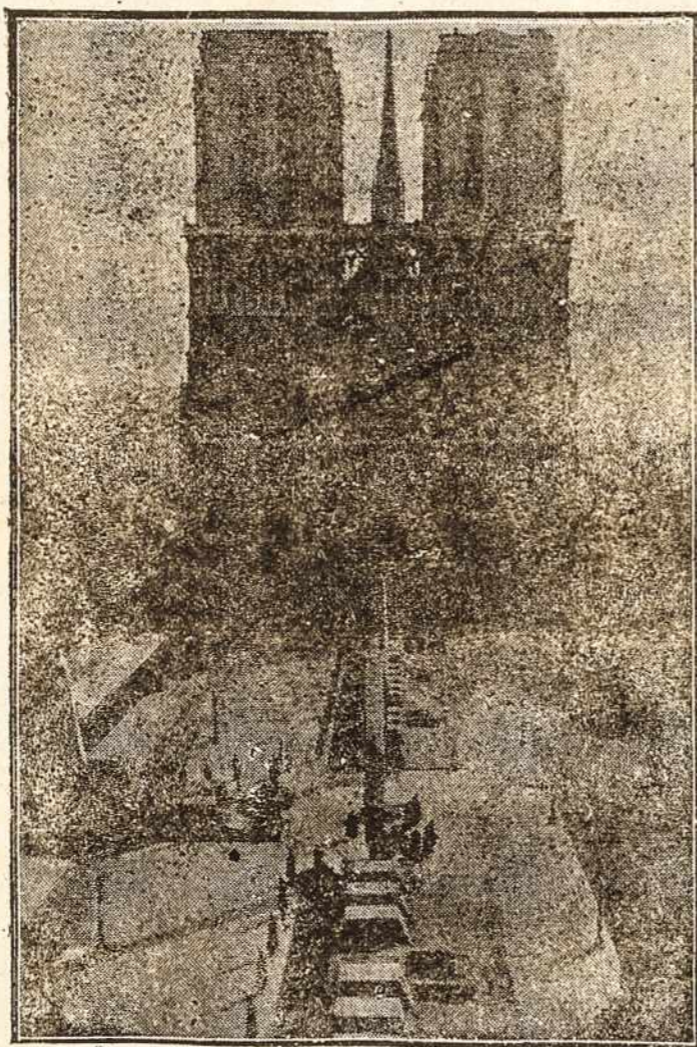
Išskyrus vieną (kun. Jaskevičiū) visi kiti yra buvę jį «dipukai» ar jų vaikai! Atvyko jie į laisvąjį pasaulį bėgdami nuo raudonojo tvano, tuščiomis rankomis, bet pilnomis gero proto, gabumų galvomis ir su darbščiais sąžiningais charakteriais Tokiems žmonėms Amerikos aukštojo mokslo įstaigos mielai atve-

ria savo duris ir duoda visas galimybes reikštis. Bet turi apčiuopiamai įrodyti jog ką nors tikrai gali gerai ir geriau padaryti negu «senas amerikonas».

Tai parodo, jog mūsų tauta ne iš kelmo spirta, jog turi daug didelių talentų, ir tuo galime pagrįstai didžiutis.

K. JURGĖLA PRIIMTAS TEISINIAI PRATIKAI AUKŠČIAUSIAJAME TEISME

WASHINGTONAS — JAV-bių aukščiausiojo teismo plenimo posėdyje, pirmą kartą įvyko vyriausiam teisėjui Earl Warrenui advokatas dr. Kostas R. Jurgėla buvo priimtas teisei praktikai šiame teisme ir prisitaikintas su keliais kitais naujais nariais Teismui adv. Jurgėla rekomendavo keli Kongreso nariai, o formalų siūlymą teismo posėdyje pateikė adv. Frank Tribble, J. V. informacijos agentūros juriskonsulto pavaduotojas

Paryžiaus miesto Katedra

Konsulo Patirtis Brazilijoje

DR. PETRAS MAČIULIS

(Tęsinys)

NESAŽININGI AGENTAI

Dar prieš išvykdamas į naują paskyrimo vietą patyriau, kad viename Kauno banke — (Kredito) yra «užšaldyti» 130-ties žemės užpirkėjų Brazilijoje pirminiai įnašai, kiekvieno užpirkėjo po 130 dolerių. Kaune buvo susimetusi žemės pardavinėjimo Brazilijoje b. v. e. kuriai vadovavo «buvę» žmonės: vienas buvęs teatro direktorius, kitas — buvęs karininkas ir t. t. Tai pagarsėjusi Jagučianskio ir kitų jo dviejų bendrininkų kontora. Už 1300 litų jie siūlė pirkti Brazilijoje, S. Paulo valstijoje, 10 alkierių žemės su mišku.. (alkieris 2.4 ha). Taigi, už trvlika šimtų litų gauni valaką žemės su mišku. Tik niekas pirkėjams nesakė, kad toji žemė buvo

pardavinėjama už 750 kilometrų į vakarus nuo S. Paulo ir 60 km nuo vienintelio geležinkelio, kuriuo tegalima tonvieton nukakti. Nieko nebuvo sakoma, kad miškas tenai netoks kaip Lietuvoje, bet palimū rūšies, netūkaks jokiai statybai, o ir pakurti juo tegalima kai jau perokai su džiūsta.

NU VA LITUANIA

Matyt, kažkas dėl tokios pigios pasiūlos suabejojo ir pasiskundė mūsų teismo pareigūnui, Pasiteiravus b. v. e. bendrus ir negavus tikresnių duomenų, įnašai banke buvo laikinai iššaldyti. Man teko vėliau šį reikalą iširti. Sugrįžęs iš tos kolonijos, pramin tos «Nuova Lituania», galėjau kaip Cezaris tarti: veni, vidi, vici (atvykau, pamatiau, nu galėjau).. Tai būta didžiau-

sios aferos XX-me amžiuje! Ji dar Lietuvoje buvo susekta ir daugelio žmonių pinigai išgelbėti. Gi tie keliolika, kuriuos mes radome jau atsikėlusius ir apsigyvenusius «Nuova Lituanojoje», nežmoniškai vargo ir vėliau turbūt į viską pamojo ranka ir išvyko kur nors į miestą. Kad galėtų šiaip taip prāmisti, vienas šeimos narių sekmadienio rytą išeidavo pėsčias į Sant Anastacio stotį, kad gautų prie geležinkelio darbo Savaitės gale, nusipirkęs maisto, grįždavo tuos 60 kilometrų į koloniją, ir nedaug tenumigęs vėl eidavo į stotį darba. Toks gyvenimas buvo baisesis už gyvenimą kad ir blogiausioje kavos fazendoje!

Nesigilinau nei kokiais eumetimais, nei kuriais metais prie Santa Anastacio geležinkelio stoties ir keliolikos namų kaimelio, iš kur galima pasiekti tą «Nuova Lituania», buvo atvykęs iš Lietuvos kun. Jonas Kivilius, mano veiklu-

Kostas R. Jurgėla teisinius mokslus ėjo Columbia universitete ir Brooklyno Teisių mokykloje, įsigijęs akademinius teisių bakalaurą ir magistrą laipsnius Išlaikęs egzaminus ir priimtas advokatu New York valstybės teismuose 1934 m., adv. Jurgėla vertėsi teisės praktika tarp 1936 ir 1951 m., gyvai dalyvaudamas lietuvių veikloje. o nuo 1944 m. vadovaudamas Liet. Amerikiečių informacijos centrui. Drauge jisai studijavo istoriją, ir jau vadovaudamas «Amerikos Bal-o» lietuviškai tarnybai, iš Fordhamo universiteto 1954 m. gavo filosofijos daktaro laipsnį. Jo nespausdintoji disertacija «Lietuva ir Jungtinės Valstybės: valstybinių santykių užmezgimas», daug pasitarnavo eilei kitų istorikų. Spausdintųjų jo raštų tarpe yra 1948 m. išėjusi iliustruotoji «History of the Lithuanian Nation», 1961 m. «Tannenbergs» (Eglia Grumwald).

Lietuvių kalba išėjo studija apie lietuvius Amerikoje dar prieš masinę imigraciją ir tautinį atgimimą. Išleidimo laukia jo stambi dokumentuota studija apie 1863 m. sukilimą Lietuvoje — pastaraisiais me-

tais pakalbintas, dr. Jurgėla sakosi nieko nerasysiąs istorinėmis temomis, kol neišeis šis daugelio metų kruopštaus darbo veikalas.

«Draugas» III. 20.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

Visais varpais skambinama ir didžiausiais būnais būniamama, Lietuvoje esanti pilna religijos laisvė. Tik žiūrėkit, valdžia ne tik leido, bet dar ir popierį ir spaustuves davė ir katalikai atsispaudino savo Apeigyną I dalį, greit išeis ir antroji dalis, o jau naujojo pilno mišio atspausdins net 60.000 egzempliorių ir juo aprūpins net visame pasaulyje esančius lietuvius! Ar negeri Lietuvos komunistai?

Štai kita tos geradarybės ir laisvės pusė: kai vakarų Europoje ir Amerikoje galėjom gauti pirkti tą Lietuvoje išleistą Apeigyną, tai pačioje Lietuvoje iki gegužės mėnesio kunigai jo dar negavę pamatyti. Taip parašė visai neseniai iš Lietuvos.

Šešios dešimtys tūkstančių mišiolų — ar tai ne mižiniškas skaičius? Ko daugiau be- (pabaigą 3 pusl.)

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis dokumentų atitaisymas, auomininkų išmetimas ir kiti darbai

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31 2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei daubų įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

sis draugas iš Šiaulių gimnazijos prieš I D. karą. Prieš kelis metus jis mirė, tik ne be Sant Anastacio vietovėje.

Kaip vėliau patyrėme mūsų žmonių ir kunigo gyvenimo sąlygos tenai buvo daugiau negu prastos, tad ir kunigas ne ką jiems tegalėjo padėti. Gaila buvo jo ir tų žmonių, kurie toje «N. Lituanojoje» net savo artimuosius mirusius laidojo savo išpaltų surestos trobelės palangėje.

NUOVA BESSARABIA

Primityviausiu keliu nuvykę į koloniją patyrėme, kad beveik greta lietuvių buvo pradėjusi kurtis kita kolonija, pasivadavusi «Nuova Bessarabia»; kad tarp abiejų kolonijų žemės savininkų atsirado byla dėl žemės ribų pažeidimo; kad ir bessarabai ten pirko žemę panašiai kaip lietuviai. Pamatę, kad į klimpo, bėgo ir jie jieskoti teisybės..

O kaip tą teisybę Brazilijoje surasi, kad ne retas kavos plantatorius žino savo žemės ribas. Taip kartą paklaustas gana šviesus brazilas, kokį žemės plotą hektarais užima jo plantacijos, jis išskėtė rankas ir atsakė: ilgio turi 26 leivas, o pločio 15, (viena leiva turi 6 kilometrus). Paklaustas, iš profesijos inžinierius, savo plantacijoje turėjo 25 kilometrus nuosavo geležinkelio šaką, sujungta su Mogyana linija, 5 garvežius, eilę vagonų, kuriais suveždavo cukrines nendres į du cukraus fabrikus. Jo administracija turėjo tik... 125 lengvus automobilius. Vien tik lietuvių jo plantacijoje buvo apie tūkstantį. Beveik visas apskrities miestas (Ribeirão Preto) su banku buvo jo šeimos nuosavybė. Jis sakėsi dirbęs šioje nuosaloje tam, kad parodytų brazilams, jog ir savame krašte galima ekonomiškai išaugti..

Čia galima susidaryti vaiz-

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr.\$ 7,00 visoje P. Amerikoje GARBĖS PRENUMERATA N Cr.\$ 25 00. GARBĖS Atskiro numer. išleidimas N Cr.\$ 50 00 Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 0,15 SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr.\$ 10,00 paskutiniajame N Cr.\$ 5,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 2,50 Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Skirtingi Keliai

PETRAS PAKALNIS

Kas skaitė Anglijos istoriją, tas, be abejo, rado keletą puslapių apie taip vadinamą «Magna Charta Libertatum» Su lietuvinus tuos žodžius galima būtų sakyti: «Didelis Laisvų Raštas». Apie kokias ten laisves kalbama?

ANGLIJOS KELIAS

Tryliktojo šimtmečio pradžioje Angliją valdė karalius Jonas Bežemis. Jo valdymas buvo tikras sauvaliavimas, ne paisant pavaldinių teisių. Todėl 1215 m. prieš jį sukilo Anglijos baronai ir privertė pasirašyti tą istorinį dokumentą, kuris vėliau tapo tarsi laisvės simboliu. Iš tiesų «Magna Charta Libertatum» garantavo tik vyskupų, didikų ir pasiturinčių pirklių teises. Bet 39 to dokumento skyrius skamba labai moderniškai. Ten sakoma, kad «joks laisvas žmogus negali būti suimamas, kalinamas, atimama nuosavybė, paliekamas už įstatymų ribų, ištremamas ar nužudomas, neatsižvelgus į lygiųjų teismo sprendimą ar krašto įstatymą». Tai buvo savotiška revoliucija, apribojusi karaliaus valdžią ir davusi parlamento idėjas pradžią.

PRANCŪZIJOS KELIAS

Skirtingu keliu ėjo Prancūzija, kuri 1792 m. pergyveno kruviną revoliuciją. Anais laikais prancūziją valdė Liudvikas XVI ir didikų luomas nepakeliamai mokesčiai, baudžiava ir didikų gobšumas taip įerzino plačias miestiečių ir valstiečių mases, kad jos griebėsi ginklo, nužudė karalių ir nuvertė senąją valdžią. Revoliucijos vadų šūkis buvo «laisvė, lygybė ir brolybė» ir tas garsusis šūkis rado gerą atgarsį ne tik Prancūzijoje, bet ir visoje Europoje. Napoleonas, tapęs pirma konsulu, o paskui imperatorium, pravedė daug naudingų reformų ir pašalino daug negerovių. Nors jo imperija vėliau sugriuvo, bet pagrindinių žmogaus teisių, iškovotų revoliucija, niekas varžyti nebedrįso.

RUSIJOS KELIAS

Rusijos laikraščiai, norėdami aprašyti Prancūzijos revoliuciją ir bijodami caro, turėjo daug vargo, kol galų gale su-

da, kad Brazilijoje didžiulį žemės plotų savininkai patys tiksliai negali pasakyti, kiek jie turi žemės, o gyventojų dauguma beveik nieko neturi ir gyvena diena iš dienos. Su prantama, ši pastaba liečia ne miestus ir miestelius, bet žemės ūkio darbininkus, gyvenančius provincijoje.

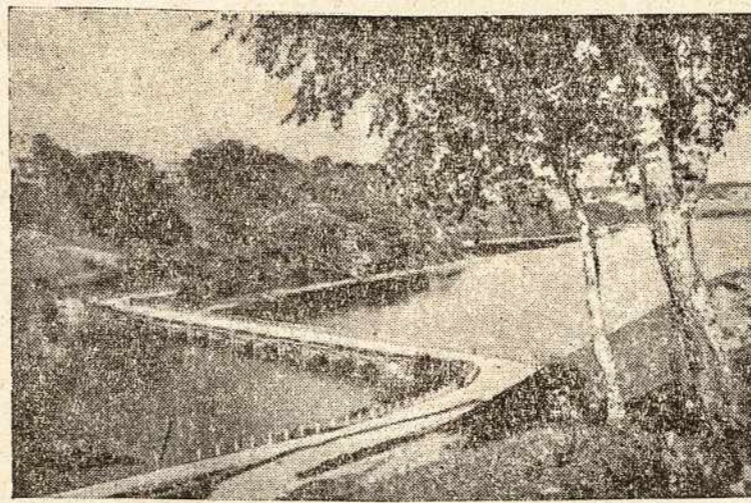
LATVIAMS SEKĖSI

Atvykę Brazilijon po 1905 m. rusų revoliucijos latviai gerą vietą ir labai lengvomis sąlygomis, ilgiems metams išsimokėtinai, užpirko susidėję didžiulius žemės plotus ir pradėjo sodinti medvilnę. Kai mes su Latvijos konsulu juos aplankėm nuo 25-rių metų nuo jų įsikūrimo, jie gyveno vienkiemiais, kaip Latvijoje, ir gerai prasigyvenę. Turėjo jie savo (baptistų) bažnyčią, mokyklą ir t.t. Pagal geležinkelio stotį ir savo ko-

loniją latviai praminė «Nuova Odessa». Kita latvių kolonija «Varpa», jau daug vėliau pradėjusi kurtis, atrodė, neturėjo tų gerų sąlygų, todėl jiems sunkiau sekėsi.

Pirko «nadirbamas ir nederlingas» žemes japonai dideliais plotais provincijoje ir po du — tris alkierius netoli miestų zonos. Individualiai japonai vertėsi daržovių auginimu ir prekyba.

Nusižinrėję į latvius ir kiek susitaupę pinigų, pirko ar išsinuomodavo žemės ir kaiku rie lietuviai nusivylę miestu. Jie vertėsi taip pat eodiniu medvilnės ir bulvių. Reikla pasakyti, kad Brazilijoje bulvė ir silkė — brangus dalykas. Kaikurie latviai iš bulvių auginimo buvo gerokai susitaupę pinigų. Pasekdamas japonus, baadė ir P. Čemarka įskurti ūkyje netoliese S.

Žavingas Lietuvos vaizdelis

rado nepavojingą tekstą. Tas tekstas taip, maždaug, skambėjo: tokią ir tokią dieną Paryžiaus gatvėse buvo labai daug žmonių. Tačiau ylos maiše nepaslėpsi ir tiesa apie Prancūzijos revoliuciją išėjo aikštėn. Bet caras ir didikai nenorėjo jokių reformų ir tik spaudžiamas visokių neramumų ir sukilimų. 1861 m. jis paskelbė baudžiavos panaikinimo manifestą. Tačiau dar gerokai išnaudojamos minims to neuzteko ir 1905 m. jie sukėlė revoliuciją.

Nors ši revoliucija buvo nuslopinta, bet teisingumo jausmas vis žėrėjo. Kol jis 1917 m. pradžioje iššaukė antrąją, šį kartą sėkmingą revoliuciją. Tačiau rusų tauta, išsiriakusi seimą, sudariusi demokratine valdžią ir pasišovusi daryti reformų, buvo greit apvilta, nes tų pačių metų lapkričio 7 d. ginkluotos bolševikų gaujos tą teisėtą valdžią nuvertė ir įvedė mažumos, atseit komunistų partijos diktatūrą. Tos diktatūros vaisius visi pažįsta ir tik mažumą jais gėrisi.

KRIKŠČIONYBĖS KELIAS

Žiūrint į ilgą žmonijos istoriją, reikia pripažinti, kad krikščionybė, skelbdama Dievo ir artimo meilę, padarė didžiausią dvasinę revoliuciją, nušluodama nuo žemės paviršiaus daugelio tautų religijas, pakeisdama jų papročius apribodama karalių ir valdovų valdžias Dievo įstatymais, nugalėdama visokeriopą vergystę ir iškeldama aikštėn įgimtas kiekvieno žmogaus teises. Ne visi jos skelbėjai buvo šventieji, didvyriai ar išminčiai. Ne visi iš karto suprato ir pritaikė gyvenimui gilų evangelijų mokslą. Ne visi jos nariai gyveno taisykliai ir teisingai. Tačiau nors ir puldami klysdami, svyrudami ar abejodami jie vis žengė pirmyn ir nešė šviesą į visą pasaulį.

Jei dabar krikščionybė minima su pagarba ir retai kur

Paulo bet po kelių metų grįžo į savo «seną amatą» mieste, o brolis Vytautas grįžo Lietuvon.

Agento italo A. Favero prikalbėtas ir generolas T. Daukantas nusipirko mažą kavos fazendą, 80 tūkstančių kavos medelių su visu gyvu ir negyvu inventorium bei ūkio padargais už 100 000 milreisių grynais pinigais. Pirkinys, palyginti, buvo pigus, gerą vietą, trys kilometrai nuo geležinkelio stoties, tik savininkų gerokai apleistas. Reikėjo laisvų pinigų, kol gausi pirmas pajamas už atiduotą kavą pagal nustatytas taisykles, todėl ūkininkauti buvo sunku — teko lįsti į skolas, kurios vėliau privedė beveik prie bankroto...

(Bus daugiau)

(pabaiga iš 2 pusl.)

norėti? Bet ar jūs tikėsite, kad Lietuvoje beliko tik 60 tūkstančių tikinčiųjų žmonių, kurie nori mišiolio? Vargiai užtektų ir milijono visiems tenai norintiems aprūpinti! O jie kudakina leidę spaudinti net 60 tūkstančių! Ir giriasi, kad taip aprūpinsią net visus emigravusius lietuvius. Vien Š. Amerikai reiktų daugiau negu 60.000. Tai kas beliktų Lietuvos gyventojams? Viena kitą alkaną pilvą pripildęs negali girtis pasotinės šimtus tūkstančių badaujančių, jei jiems nėra sausos plutos ne numeti! Va, koks iš tiesų yra komunistinis gerumas katalikams.

vinos ar nebruvinos revoliucijos. Jie siekė to paties tikslo, kaip 1215 m. Anglijos didikai bei Prancūzijos ir Rusijos revoliucionieriai, bet skirtingu būdu. Todėl skirtingi yra ir jų darbo vaisiai.

Neseniai vienas Pietų Vietnamo klierikas, grįždamas namo atostogų, pastebėjo keletą vyrų, diskutuojančių apie Jono XXIII encikliką «Taika Žemėje». Pasirodė, kad tai buvo Šiaurės Vietnamo komunistai. Štai kaip toli siekia popiežiaus žodis. Duok Dieve, kad jis pasiektų ir Pietų Amerikos parlamentus ir mus pačius!

PATARIMAI BENDRUOMENEI
Ponas Kitoks

Laučiau nesulaukiau, kada Brazilijos Lietuvių Bendruomenės reorganizavimo komitetas pradės surašinėti lietuvių ir kada paskelbs rinkimus į krašto Tarybą. Nejaugi perdegė entuziazmo ugnelė? Ko delsiama? Ar įstatai dar nebaigti? Bet ar jie tokie svarbūs, kad be jų negalima praveisti registracijos? Iki ta pasibaigs ir įstatai atsiras.

Jei norite mano patarimo, kaip daugiausiai pritraukti lietuvių į organizuotą Bendruomenę, tai duodu šitokį receptą: (nusiirašiau iš kitur. P.K.)
Aiškiakite visiems:

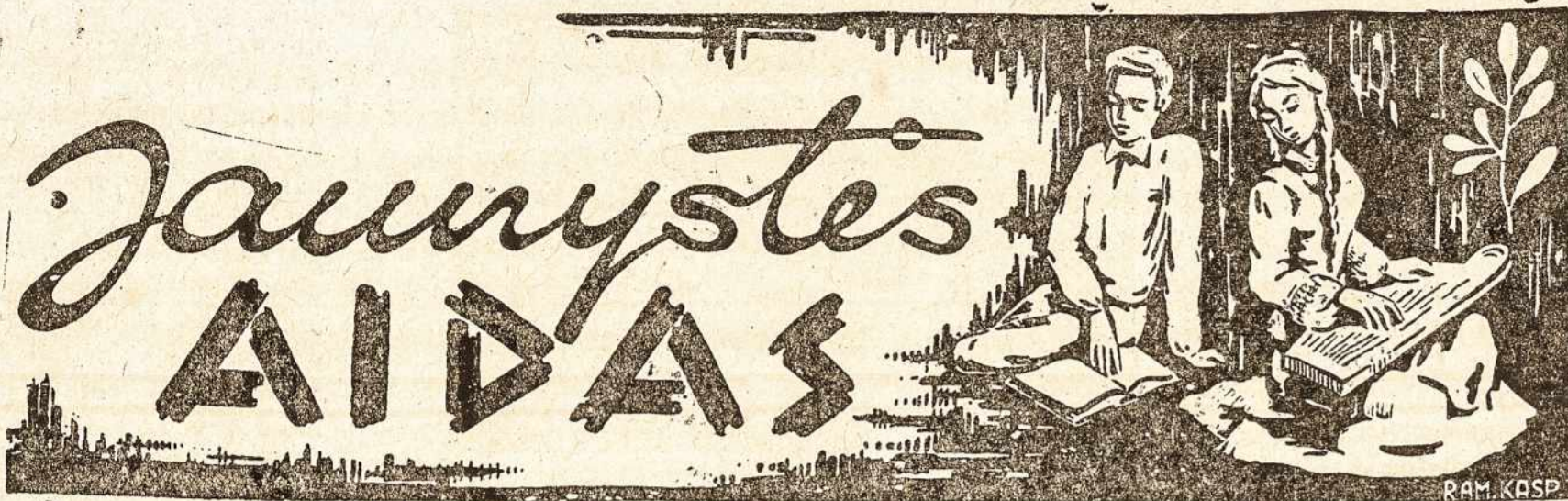
1. Jog niekada nereiks mokėti solidarumo mokesčio, o jei kas paprašytų tam dar pri mokėsite už įsirašymą;

2. Pažadėkite, jog niekam niekada nebus pareigos lankytis į susirinkimus. Bet jei kas užsimanytų nueiti, tai galės vėluotis, kiek tik panorės, ir to nereiks sakyti kunigui;

3. Galės kiekvienas narys atsisakyti nuo bet kurių pareigų, kad galėtų laisvai kitus kritikuoti. Gi, jei per nelaimę nepavyktų iš kokių nors pareigų išsukti, tai tada nieko nedirbkite, nieko neveikite ir po kiek laiko atsistatydinkite, kad jūsų vieton įeitų kandidatas;

4. Kokį nors klausimą svarstant, visada galėsite tylėti. Kai reikalas bus jau nubalsutas, galėsite aiškiai pasiskelbti, jog viskas buvo kvailai sugalvota ir kad tu sakei, jog reikia kitaip daryti.

pabaiga 4 pusl.)

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS. LAISVAI LIETUVAI TĖVYNEI

Vytautas Pabėgėlis

SIMAS SUŽIEDĖLIS

Paskutiniame perskyrime patyrėme, jog Vytautui teko pabėgti iš savo mylimos Lietuvos ir jį ieškoti prieglaudos ir paramos pas savo švogerį kuigaiškį Jonušį. Deja, giminės tos pagalbos jam nedavė. Teko dairytis kitur,

Red,

«Bet kas iš tikrųjų galėjo Vytautui padėti sunkiame varge atsидūrus? Rusai neseniai buvo pergyvenę sunkias dienas gindami nuo laukinių totorių, kurie smarkavo visame jų krašte. Lenkuose tada buvo sąmyšiai ir netvarka; jie patys po metų kitų kreipėsi į Lietuvą ieškodami čia tinkamo valdovo. Vieni kryžiuočiai, Vakarų kaimynai, tada buvo stiprūs ir galingi Vytautui ir parūpo gauti jų pagalbą. Gal ne kartą šią mintį jis vijo šalin ir vėl ją susigrą

(pabaiga iš 3 pusl.)

5) Pasiūlius ką nors nuveikti ir tam reikalui komisiją išrinkti, ir matydami kad nebeišsisekė, pasakysį jog tam reikalui yra daug laiko ir galima atidėti kitam posėdžiui. Visada atsiras išmintingų tokių pasiūlymo rėmėjų.

6 Niekur nedalyvausi nie kur nekandidatuosi o paskui galėsi neklaidingai sakyti, kad niekur nėra tokių nepajėgių darbuotojų, kaip tavo apylinkės valdyboje

Na, ir sakykite, broliai lietuviai, jei tokie puikūs patarimai yra geri susipratusiems Amerikos lietuviams, tai kodėl jie būtų negerai mums, brazilokams?

Ir pagaliau, kad reorganizuotinis komitetas nevargtų be reikalo ieškodamas kandidatų į vadovaujamas vietas, tai atsiminkite jog yra jau apsigimusių vadovų, kurie visada mielai užima pirmaujančias vietas, Tokių gal surasime ir S. Paulo mieste. Pakvieskite juos vadovauti Bendruomenei. Tada jos klestėjimas bus lygiai gerai užtikrintas, kaip kitų jų vadovaujamų organizacijų. Vadovais apsigimusių asmenybių gabumai vadovauti dešimtimis organizacijų yra neriboti, neišsemiami.

Todėl nebedelskite!

žindavo. Juk kryžiuočiai buvo aršiausi Lietuvos priešai su kuriais nekartą kovos lauke tekdavo grumtis, kurių maito sandėlius Užnemunėje degino. Jo tėvas Kęstutis visą savo amžių su jais kovojo!.

BE KITO KELIO

Tačiau Vytautui kito kelio tada nebuvo, Norėdamas atsiminti savo tėvo palikimą — Žemaičių ir Jotvingių kraštą, — jis turėjo kviesti talkontuos pačius kryžiuočius, su kuriais Jogaila jau seniai bičiuliavosi. Šis buvo jau pramynęs kelią į Prūsų šalį, kur Vytautas nukeliavo iš Mozūrų krašto. Bet jis nukeliavo ten ne tam kad paskui kam nors keršytų ir spąstus spęstų. Jis norėjo tik atgauti savo tėviškę.

PRŪSUOSE

Atvykus Vytautui į Prūsus, kryžiuočiai jį sutiko šaltai ir išdidžiai. Vyriausias jų vadas vadinamasis magstras, net pasijuokė juo. «Kodėl tu nepasidavei mums tada kai savo rankose turėjai Vilnių? — prikišo jis Vytautui — «Dabar neturi nei žemių, nei žmonių.

Aišku, Vytautas negalėjo nieko kryžiuočiams duoti — jis buvo bejėgis ir beginklis. Tuo tarpu iš Jogailos jie buvo jau gavę didesnę dalį Žemaičių, pasižadėjamą apkrikėtyti Lietuvą, įsi eist. vokiečių kunigus, pirkliu ir amatininkus. «Ar apsimoka tat remti Vytautas ir pyktis su Jogaila?» — rasit galvojo taikingesnieji kryžiuočiai. Bet vyresnieji jų vadai buvo gudrūs kaip žalčiai. Jie veikiai sumojo kad naudodamies lietuvių nesantaika, gali laimėti daugiau, negu Jogaila buvo jiems pažadėjęs. — Vytautą jie priėmė ir apgyvendino savo sostinėje Marjėnburgo pillyje.

PRIEŠO SOSTINĖJE

Ši pilis stūksėjo Vislo upės žiotyse, netoli Baltijos jūros. Tai buvo tvirčiausias kryžiuočių lizdas, kur jau antras šimtas metų nuolat spietėsi Vakarų Europos riteriai ir jų talkininkai. Čia jiems netrūkdavo nei skanių valgių, nei pramogų. Žygiai į Lietuvą dažnai jiems būdavo taip pat

Laisvos Lietuvos ūkiniko namas

LOPŠINĖ

ANTANAS JASMANČAS

Mik, mažutis pievų pūkel!
Mik su žemele kartu!
Merkias kloniai apsiūkė,
Užsimerk ir tu!

Ežere varpai nutilę
Lig aušros neberaudos,
Nebesius į gelbę gilia
Užkeiktos maldos.

Mik, mažutis pievų pūkel!
Mik su užkeiktais kartu!
Merkias pievos apsiūkė,
Užsimerk ir tu!

Piktos laumės nugenejo
Žvakeses paežerės
Tu pakviesk žvaigždžių Sėjėją —
Tegu šiandakt sužerės.

Aukso rasos vandenyse,
Aukso rasos ant javų,
Te šią naktį neišvysim
Ašarų tavų!

Mik, mažutis pievų pūkel!
Mik su ašarom kartu!
Merkias kloniai apsiūkė,
Užsimerk ir tu!

(Iš «Gruodas»)

Praktiška

LEON BLOY

Žodynas mums sako, jog praktiška yra priešingas dalykas teorijai, kuri irgi jokiu būdu neniekintina.

tik maloni pramoga, tartum kokia medžioklė, kurioje dalyvaudavo įvairūs Europos pramušgalviai.

(Bus daugiau)

Šitaip į praktiškumą žiūrėnt, praktiškas žmogus pasirodo beesas tas, kurs sugeba įgyvendinti kokią nors idėją, ar gyvenimui pritaikyti kurį nors įstatymą. Visų praktiškiausias žmogus, todėl turėtų būti korikas. (Tai tarp kitko!) Eilinio žmogaus kalboje, o tai yra ypatingai savotiška kalba, kūrta niekada negali-

ma atsistebėti — žodis «praktiška» išsako visą psichinę visumą arba dvasios nuotaiką. Taip kalbama apie «praktišką» žmogų, kaip kalbama apie dorą žmogų, gal truputiuką net pašiepdami tą dorovingumą.

Praktiškasis žmogus yra tik krasis eilinio piliečio pusdėvis, šventojo pakaitalas. Daugumas mūsų dienų paminklų statomi praktiškųjų žmonių garbei, žmonių, kurie suprant savo amatą ir nėra jokie ištižėliai.

Vieai praktiškas yra tas namų savininkas, kurs pačiame žiemovodyje išmeta gatvėn ligotus nuomininkus. Jis yra dar praktiškesnis, jei yra milijonierius. Juo daugiau milijonų turi, juo praktiškesnis. Kas tą žmogų taip aukštai iškelia tai yra tas, kad jo yra tokia gera širdis, jog jis turi save versti priversti tą jos gerumą niekam neparodyti. Juk yra dvėselienų ligoninėms pristatytųjų pirklių, pieno pardavėjų, kurie užnuodija šimtus alkanų vaikučių ir tuo pinigą uždirba.

Viena taisyklė yra be jokios išimties šventasis niekada nėra praktiškas žmogus.

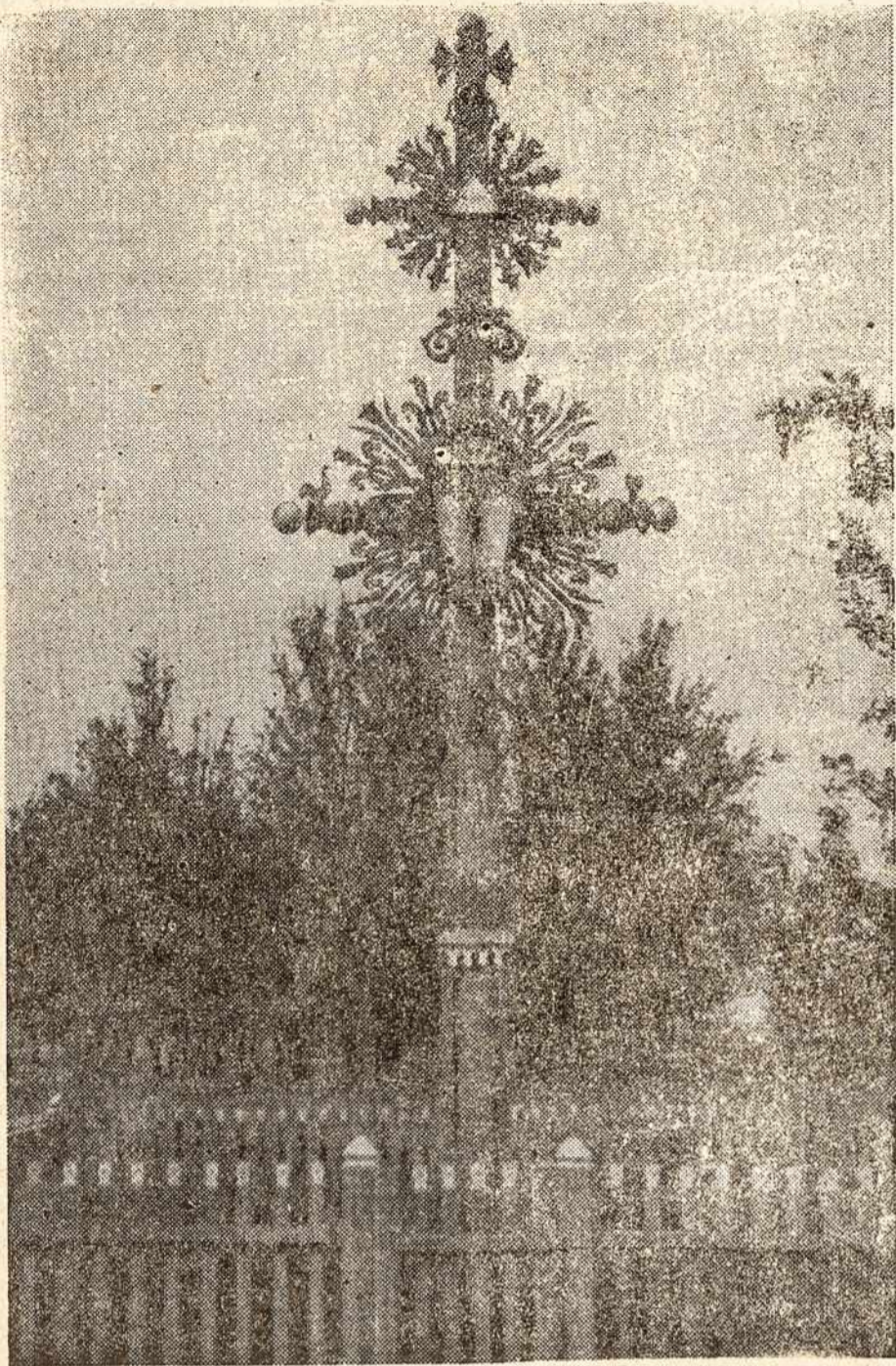
X X

Prie tų Leon Bloy žodžių norėčiau pastebėti, jog nė vienas patriotas nėra praktiškas žmogus. Praktiški patriotai yra tik tie, kurie viešose susirinkimuose, paskatose, prakalbose, raštuose saldžiai pakalba apie vargšę Lietuvą tėvynėlę vergijoje, ragina tautiečius jos neužmiršti, o patys — lieka labai praktiški: kam siūsti savo vaikus į liet kalbos pamokas, juk iš tos kalbos košės neišvirs; Lietuvišką knygą pirkti? Kam ji reikalinga? Sakai ten bus koks tai minėjimas, ar paskaita, ar misijos? Praktiškas žmogus sėdi prilipęs prie savo televizoriaus ir į tokius nepraktiškų svajotojų parengimus neina, nebent gerai žinotų kad ten nuėjęs bus išgarbinas kaip didžiausias patriotas ir turės progą kitiems pasakyti, kaip jie nieko nesugeba nuveikti, kaip viskas išeina blogai, kai neklauso jo patarimų.

Neklausk, kur to praktiško patrijoto vaikai kodėl jų nėra lietuviškuose choruose, vaidintojų ir šokėjų rateliuose, sporto būreliuose! Reikia būti jiems praktiškiems, todėl reikia jį ieškoti kompanijos ne lietuvių tarpe. Pasiūlyti tik lietuvių tarpe? Tokioje Ansstazijoje, Mookoje, ar Zelinoje? Ar jūs, ponai, nematote kad praktiškieji brazilai gyvena tik Jardim Europa ir panašiose vietose, tik ten turėsi praktiškus kaimynus. Juk negalim visą savo amžių gyventi tarp juodadarbių... Ką mums gali tie skardžiai lietuviai duoti? Tai labai praktiškas klausimas, ar ne, mielas jaunime?

Ponas Kitoks

Šie kryžiai Lietuvoj vienas iš daugelio gražių kryžių

KAIP ISSAUGOTI SVEIKATĄ

Ar Jums Negresia Širdies Ataka?

Vienu labiausiai dokumentuotų leidinių sveikatos klausimais yra Arturo Blumenfiel do knyga: «Heart Attack Are You a Candidate» Ižanga šiai knygai parašė JAV širdies ligų specialistas dr. Pakl Dudley White tuo parodydamas pritarimą šiame veikale keliamoms idėjoms.

Be kitų dalykų, autorius skelbia organizmo defektus, kurie gali būti artėjančios širdies atakos ženklais:

1. Ar jauti nuolatinį silpnumą, šaltumą, sustyrimą ar degimo jausmą savo kojų pirštuose ar kojose?

2. Ar nėra mažų žaizdelių

jūsų kulkšneliuose (ankle) ar kojose?

3. Ar paėjęs nedidelį nuotolį nejauti sunkumo ar nuovargio blaizdose? Kai tęsi toliau vaikščiojimą ar tas nemalonus jausmas nevirsta skausmu? Ar tas jausmas praeina kai sustoji ėjęs?

4. Ar jūsų akių lėliukėse neatsirado baltas lankas?

5. Ar jūsų akių neima tamsyti tamsuma (katarakta)?

6. Ar neužima jums kvapą, taip kad greičiau eidamas tu rite dažniau sustoti atsikvėpti?

7. Ar nejauci galvoj užimamą? Ar neturite svaigulio? Ar

kartais jums staigiai neužima ausų? Ar nesigirdi ausyse skambėjimo? Ar nesijaučia lyg galvos sukimasis?

8. Ar nepergyvenate trumpo alpimo ar sąmonės aptemimo?

9. Ar tarpais nesijaučiate, kad nustojaite nuovokos? Ar nebūna ilgesnių periodų tokio vidinio sąmisio, atminties netekimo?

10. Ar nepradedate prarasti sugebėjimo skirti tarp reikšmingų dalykų ir smulkmenų?

Šie visi reiškiniai gali turėti įvairias priežastis, bet jie gali reikšti ir kad jumyse yra aukštesniam laipsnyje išsivysčiusi kraujagyslių sklerozė kas gali vesti ar į širdies ataką ar į apopleksiją. Jei kuris iš šių reiškinų jaučiamas stipresniame laipsnyje, verta pasitarti su gydytoju, patikrinti savo sveikatą.

Larnei kad žmogaus širdis turi galimybių atsigausti bet tam reikia sudaryti sąlygas. Minėtoje knygoje išskaičiuojami būdai, kaip mes galime sumažinti širdies atakų pavojų.

1. Sumažinti naudojimą tų valgių, kurie turi gyvulinių riebalų. Tokiais kepiniais, yra visokie tortai ir jiems panašūs. Tokiuose valgiuose yra daug cholesterolio, kuris kraują daro riebų, o šie riebalų gabalėliai prisideda prie gyslių užkimšimo.

2. Daugiau mankštintis, vaikščioti. Mankšta padeda organizmui riebalus perdirbti į naudingesnes dalis, be to — judėjimas padeda širdyje susidaryti antrinei kraujagyslių cirkuliacijai vietoje užaakancijų gyslių. White sako, kad automobilių didysis pavojus yra ne susisieki mo nelaimės, o tai, kad žmonie vieton vaikš

čioję sėdi mašinose ir didina pavojų širdies sutrikimams. Ilgesnis sėdėjimas mašinose, pamirštant pasivaikščiojimus, sportą, mankštini mąsi, didina pavojų gauti širdies ataką.

3. Reikia vengti susirūpinimų įtampos, skubėjimų.

Šias taisykles paduoda minėtoji knyga «Heart Attack». Reikia atminti, kad rūkymas ir gėrimas taip pat didina pavojų kraujagyslėms ir širdžiai.

Reikia atminti, kad saugodamiesi riebaus (gyvuliniais riebalais) maisto, mankštinda miesi, vengdami įtampos ir skubėjimo mes ne tik saugosimės nuo širdies atakų, bet, sumažindami kraujagyslių sklerozės pavojų, senatvėje ne taip greit prarasime protinį guvumą nes tik pakankamai krauju maitinamos smegenys gali geriau žmogui patarnauti.

J. Daugl.
(Draugas)

ISIDĖMĖTINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA
ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pio Ražaiškas, Tel. 63-5975.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos-
Pirmininkas p. Juozas Matelionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 51-4011

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52 2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRŌN vyriškų rūbų.

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 | São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

„SOFIJA“

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite. Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALURGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS
ESTAMPAS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS

Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente

Caixa Postal 371 — São Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

ERMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

TĒVAI JĒZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel. 92-2263

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOJ — Pirmininkas p. Aleksandras Bumbliš, Rua Gen. Fonseca Teles, 600. Tel. 8-6423.

Iždininkas p. JURGE GARŠKA, Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooca.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Gama-can, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67. šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdien ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol

Mooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8.00 ir 17.00 val. Darbo dienomis 7 ir 7.30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d. mišios;

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val. Bom Retire, 10 val. Utinga 18.00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8,15 val., Moinho Velho 11 val., Lapa 16 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10,30 val. v. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio. valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

MŪSŲ Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

Msg. P. Ragažinsko 60 tojo gimtadienio sukaktuvių vaka rienę rengia tos parapijos komitetas gegužės 27 d. 20 val. Jaunimo namuose Kviečia dalyvauti visus lietuvius.

Sv. Jozapo Vyrų Brolija džiaugiasi gražiai pavykusia savo 26 metų darbo sukakties švente. Du pilni omini busi vežė Brolijos narius ir jų artimuosius bei draugus, neskaitytą daugybės privačių mašinių, į žavingą Jurubatuba parką. Įvairios pramogos, gera muzika — orkestras prisidėjo prie tos šventės geros nuotaikos.

Praėjusį sekmadienį gegužės 21 d. Vila Zelinoje staiga, širdies ataka mirė etras Zabulionis, 40 metų amžiaus. Liūdinčios liko jo našlė motina, žmona ir keturi vaikai. Septintos dienos šv. Mišios bus Vila Zelinos bažnyčioje gegužės 27 d 7 val

Šį sekmadienį 4 val. po pietų yra šaukiamas Žilvičio tėvų ir narių susirinkimas jaunimo namuose.

Mooca

Juozo Ratkevičiaus ir Cecilijos Bagdžiūtės vestuvių puota lietuvių salėje Mookoje buvo vėna iš gražiausių ir maloniausių, kokios kada čia yra buvę! Ta proga pasirodė, kokią daugybę draugų turi jaunavedžiai ir jų tėveliai S. Paulyje. Puotoje dalyvavo apie 300 asmenų. O vaisės buvo lietuviškai turtingos ir gražios. Stala kone «lūžono įvairių valgių. Pabrėžtina ir tai, kad svečius pagirdė tik alučiu ir vėliau šampa

nu. Kitų svaigiųjų gėrimų nebuvo ir nebuvo nė «silinksmi nusių» Tas ypač prisidėjo prie malonios nuotaikos.

Jaunavedžius pagerbė atsilankydami gerb. prel. Pijus Ragažinskas ir Tėvai Jėzuitai.

RINKIMAMS Į BENDRUOMENĖS TARYBĄ organizuoti posėdis šaukiamas sekmadienį, birželio 4 dieną, 15 valandą, rua Lituania, 67. Jame turi dalyvauti reorganizacinės komisijos nariai: Kun. J. Šeškevičius, Butrimavičius Stasys, Butimavičius Pijus, Bačelis Zenonas, Vinkšnaitis Aleksas, Šermukšnis Jonas, Tijunėlis Juozas, Čiuvinas Juozas, Bajorynas Jonas, Karlinas Aleksas, Tubelis Vincas, Braslauskaitė Regina, Šimonis Petras, Šimonytė Elena, Žarkauskas Petras, Kubiliūnas Stasys, Petraitis Alionis, Alionis Pranas, Matelionis Juozas, kun. J. Kidykas, S. J. Gali dalyvauti ir kiti bendruomenė ir jos rinkimais suinteresuoti asmenys su patarimu balsu

Z Bačelis
Valdybos pirmininkas

Jeigu kas norėtų nusipirkti išgintaro ant tamsaus ažuolo meniškai padirbtą Gedimino kalną su bokštu Vilniuje gali gauti informaciją «Mūsų Lietuvos» redakcijoje.

MOTINOS DIENA V ANASTACIO

Mok. St. Kubiliūnas savo kalboje nušvietė Motinos Dienos minėjimo pradžią Lietuvoje. Tai įvyko 1929 metais, kai įvyko gegužės sekmadienį Ją įvedė Dr. Leimonas, kuris porą metų atgal stebėdamas Šveicarijoje Motinos Dienos vaikštynes drauge su kitais studentais, pasiryžo įvesti šį minėjimą ir Lietuvoje

Mok. Kubiliūno kalba buvo nuoširdžiai graži ir jautri, kad

daugelis mūsų mamų šluos tėsiai ašaras savo kalbą Mok. Kubiliūnas užbaigė J. Minelgos «Laiškas Motinai Lietuvoje» eilėraščiu.

Duo Janete Petrelis ir Reinaldas Putvinskas pagrojo keletą dalykėlių, tarp kurių lietuvišką «Ko liūdi, Berželi». Jie jau ne pirmą kartą pasirodo publikai tai ir griežė šauniai, iš peties Akordeonistė Ruty Lašas pirmą kartą pasirodė lietuvių tarpe pagrieždama puikiai keletą dalykėlių

Janete Petrelis su Reinaldu Putvinsku padeklamavo eilėraščių «Partizano Motina».

Lietuvių mokyklos mokiniai sudainavo ketvertą lietuviškų dainelių, susilaukdami gausaus publikos plojimo; vieną dainą turėjo keletą kartų kartoti, Jiems dirigavo Mok. St. Kubiliūnas, o pianu pritarė muzikas Alf Petraitis

Pasirodė ir jaunųjų šokėjų grupė, pašokdama keturis tautinius šokius Šokius mokina plė Gražina Kubiliūnaitė, Akordeonu puikiai palydėjo jaunasis akordeonistas Reinaldas Putvinskas. Šokėjų tarpe daug džiaugsmo suteikė šokėjai «pipirai» 4—5 metų amžiaus.

Pabaigoje jaunimas sudainavo porą dainų, pianu palydėjo plė Genė Žarkauskaitė.

Visos motinos apdovanotos gėlėmis, o šventės pabaigoje buvo kuklios vaisės.

V. Anastacio šv. Mišios už motinas bus šeštadienį, geg. 27 d. 19.30 val Geg. 28 dieną V. Anastacio jaunimas «L.B.R.A» rengia pikniką ir kviečia visus jaunus ir senus jam dalyvauti.

Praėjusį sekmadienį Laponje atlaikytos Šv. Mišios už mirusią Adelės Žarkauskienės motiną. Sekdami senovės lietuvišku papročiu po pamaldų ponai Žarkauskai pakvietė dalyvavusius Mišiose į vieną gerą restoraną ir juos nuoširdžiai pavaišino

Praėjusį ketvirtadienį Petras Šimonis buvo nusivežęs

Mookos lietuvių kalbos mokiniai į savo ūkį Santa Izabel kur juos gražiai prėmė ir pavaišino. Vaikai grįžo dėkingi ir laimingi smagiai praleidę ištaisą dieną gražioje gamtoje

Ponai Narušiai atvežė iš Argentinos p. Petrausko laišką Marijai Aukštinaitei, R. Quintino Bocaiuva, 107 Gaila, to kio moters nurodytu adresu neranda. Kas žino kur M. Aukštinaitei randasi, malonė kite pranešti «M. L.» Adminis tracijai, Tel. 92—2263.

Tėvai Jėzuitai yra dėkingi p. Jonui Dimšai ir A. Vinkšnaitiui už padovanotas lentas sklypo tvorai ir vartams, o taip pat tą tvorą užtvėrusiems Jonui Dimšai, Andriui Pupieniui ir Kaziui Musteikiui.

Pabaltijo S. Paulo komitetas «Batun» susiorganizavęs protestui dėl pabaltiečių turto atidavimo Anglijai už Sovietų skolas žada pasilikti ir ateičiai ir jungti visų pabaltiečių reikalus, Šiais metais «Batun» pirmiausias yra latvis; kiekvienais metais pirminkas bus kitos tautos. Šis suėjimas į kontaktą, į bendrą darbą visų trijų Pabaltijo tautybų S. Paulyje reikia laikyti tikru laimėjimu. Trijų tautų žodis yra svaresnis už vienos, ir su juo daug kas skaitysis.

RIO DE JANEIRO

Gegužės 25 d buvo šv. Mišios p. Dutkų intencija.

Gegužės 28 d. bus mišios p. Girnių intencija.

MOTINOS DIENOS PAMALDAS atlaikė gerbiamas svečias prelatas Zenonas Ignatavičius Pasakė labai jautrų pamokslą Dalyvavo apie 100 asmenų Tai jau seniai tiek daug lietuvių bebuvo susirinkę į pamaldas

Motinu pagerbimo aktas įvyko Vyskupų konferencijų salėje, kur Prelatas dar tarė žodelį ir parodė įdomių filmų iš Romos.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M 10 647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia
Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações
Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada.
Horario - das 14 as 20 horas
Sabado das 9 as 12 horas

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
Cirurgião Dentista
p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X

Consultorio: Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206, 1o andar,
Apto2, Vila Prudente, Tel. 63-5352

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,15

MIRĖ:

Vladas Jurgėla. Palaidotas São João Batista kapinėse. Čikagoje mirė Česlovas Petronis, paliko du sūnelius Jais dabar rūpinasi velionio brolis Vytautas Petronis, Rio de Janeire.

Rio de Janeiro lietuviai turi Raudonojo Kryžiaus skyrių, Raudonasis Kryžius įgaliotojo p. kapitoną Juozą Čiuviną tokį Raudonojo Kryžiaus skyrių organizuoti ir S. Paulyje,

(pabaiga iš 1 pusl.)

balčio tautų organizacijų įgaliotiniai turim garbės prašyti. Jūsų Ekscelenciją priimti ir persiųsti savo vyriausybei mūsų protestą dėl galimo pritarimo Sovietų pasiūlymams ir jų intencijoms kurie liečia pagrindines mūsų tautų teises.

Mes primename Jūsų Ekscelencijai faktą, kad Pabaltijo valstybių tautos buvo ir yra labai dėkingos Britanijos vyriausybei už draugiškumą ir didelę bei reikšmingą paramą suteiktą 1918—20 metais, kai joms teko kovoti su Sovietų Sąjunga savo nepriklausomybei apginti ir už jos nepriklausomybės pripažinimą.

Pabaltijo valstybės savo ekonomiją statė ant Britanijos sterlingų svarų ir nuo to metu mūsų tautos laiko Didžiąją Britaniją saugiausia vieta padėti savo turtui saugoti. Mes tikimės, jog Didžiosios Britanijos vyriausybė nepadarys nieko, kas galėtų pažeisti tuos sentimentus ir teisingumo principus, taip aiškiai nusakytus Jungtinių Tautų chartoje, pasirašytoje S. Francisco mieste, 1945 m birželio 26 dieną, ir dar labiau Atlanto chartoje, kuri įpareigoja visus Jungtinių Tautų narius «respektuoti visų tautų teisę pasirinkti tokią valdžios formą, kokią pačios nori ir geidžia atstatyti savo suverenės teises ir savo pačių valdžias, jei jos buvo jėga joms atimtos».

«Teritorijų pakeitimai gali būti daryti tik tada, kai laisvai yra susitariama su paliestomis tautomis».

Tikriausiai tos teisės turi būti taikomos ir Estijos, Latvijos bei Lietuvos tautomis.

Teikitės, Jūsų Ekscelencija, priimti mūsų didžios paramos pareiškimą.

Seka estų, latvių ir lietuvių įvairių organizacijų įgaliotinių parašai.

Comercio e Industria de Guarda Chuvas

VICENTE VICTOR BANYS

Rua Coelho Barradas, 104, V. Zelina

Vendas por atacado e a varejo.

SUPER MERCADO VILA BELA LTDA.

PETRAS V. BAREIŠIS ir SESUO turi įvairiausių prekių pasirinkimo krautuve, Super Mercado V. Bela Kua das Giestas, 923.

Čia jie patarnauja savo pirkėjams su tokiu pat nuoširdumu, pasišventimu ir teisingumu kaip per 19 metų turguose (com a barraea de cereais).

Prekės pristatomos į namus V. Bela, V. Zelina ir V. Alpina nepakeliant prekių kainos už tą patarnavimą.

Petro Bareišio namų telefonas: 63—5723.

